

DARKO TUŠEVLJAKOVIĆ

Prăpastia

DARKO TUŠEVLJAKOVIĆ

Prăpastia

Traducere din limba sârbă și note
de Georgina Ecovoiu și Simona Berlovan

Co-finanțat prin
programul Europa Creativă
al Uniunii Europene

Acest proiect a fost finanțat de Uniunea Europeană
prin intermediul programului Europa Creativă.
Către proiect s-a acordat finanțare în cadrul
acțiunii de finanțare a proiectelor culturale
de interes european comun.

MINERVA

București, 2019

Mulțumiri

Un prieten mi-a spus de curând că diferența dintre un roman și un film, de exemplu, este că filmul reprezintă creația mai multor persoane, în timp ce romanul îi aparține unui singur creator. Nu sunt complet de acord cu acest lucru. Cred că nicio operă nu este creația unui singur om – nici *Prăpastia* nu ar fi fost ceea ce este dacă nu ar fi existat acei lectori inițiali care au ajutat, prin comentariile și sugestiile lor pertinente, ca acest roman să capete o formă finală. Le mulțumesc lui Oto Oltvani, Jelenei Lengold, Marijei Marković și Nevanei Bojičić pentru timpul acordat și eforturile depuse.

Îi mulțumesc Illorei Zurovac pentru povestea interesantă care mi-a servit drept inspirație pentru o mare parte din roman.

Le mulțumesc angajaților barului *The Three Carrots* pentru tratația regală de care am avut parte, precum și pentru „combustibilul” indispensabil în creație.

Îi mulțumesc motanului Mićko, cel care îmi aduce în permanență aminte de adevăratele valori ale vieții.

Cuprins

Prima parte 5

Partea a doua 87

1

După atâția ani, pe Bogdan îl trezise aceeași bubuitură. Visase că îi explodaseră pupilele și, de cum își reveni, își trecu degetele peste pleoape ca să se asigure că ochii încă erau la locul lor. Se simți mulțumit să constate că totul era în ordine: percepea toate cele trei dimensiuni, iar în timp ce se perpelea în patul incomod și nefamiliar, simțea cum revine treptat și cea de-a patra. „Omul bătrân știe că e viu atât timp cât îl dor toate cele“, îi trecu prin minte. În același mod se poate face diferența între vis și realitate. În vis, chiar dacă este vorba despre un coșmar, durerea nu există. Ea apare abia după aceea, de cealaltă parte a zidului, acolo unde își are deopotrivă izvorul și estuarul. Durerea străbate lungimea, lățimea și înălțimea, se întinde peste clipe și ani. Acest gând ar fi trebuit să-l consoleze, căci însemna că toate ororile din vis erau, de fapt, inofensive, însă nu-i schimbă în niciun fel dispoziția. Își scărpină cu palma nasul care-i provoca prurit din pricina sforăitului și își deschise pleoapele, simțindu-se orbit preț de o clipă. Radița întredeschise jaluzelele, iar o bucată de cer albastrui amenința să-i ardă globii oculari. Simțea miros de transpirație uscată și îl mâncau umflăturile provocate de înțepăturile de țânțari. Îi fusese greu să revină la realitate, evadând din acel coșmar.

— Trage măcar perdelele, mormăi el.

În camera de apartament – pe care o plătiseră de cum își despachetaseră lucrurile, cu o seară înainte, și în care el petrecuse o noapte chinuitoare, pentru că în pachet nu era inclus și serviciul de protecție împotriva insectelor – se simțeau mirosuri pestilențiale. Pe insula pe care se aflau nu se stropea împotriva fânțarilor pentru a se proteja măslinii, dar nimeni nu catadicsise să monteze niște plase de protecție la geamuri. Din același motiv însă, în fiecare magazin în care intrau, etalând pe piele niște înțepături vizibile, ca ale unor bolnavi de tifos, exista un raft separat plin cu produse împotriva înțepăturilor de fânțari, dintre care cel mai ieftin costa cincisprezece euro. „Fir-ar ei să fie de poponari greci“, își spunea el în gând.

Radița încălzi apa pe un reșou înnegrit. Mirosul cafelei se amestecă cu mirosul insecticidului, iar Bogdan aruncă de pe el cearșaful, năpustindu-se pe terasă.

Apartamentul nu era deloc confortabil, iar durerea fizică se contopea cu durerea sufletească. Damir îi explicase de curând cum funcționează programele pe computer care înfrumusețează realitatea și îi arătase ce putea face cu ajutorul acestora, de exemplu, cu vechea lui fotografie din armată. La agenție, când el și Radița își aleseseră destinația de vacanță, nici prin cap nu le trecuse că la fața locului nu vor găsi nimic din luxul văzut în prezentările respective. Învechit – asta ar fi cuvântul potrivit. Totul era învechit. Paturile scârțâiau și alunecau pe gresia din dormitor, care din acest motiv arăta ca o hală de abator și nu ca un apartament. Bucătăria era atât de înghesuită, încât de-abia se deschidea frigiderul, iar printre vase nu exista nici măcar o amărâtă de cratiță. Ce-or fi avut oamenii aceștia în cap? Nu exista o cratiță, dar, în schimb, în dulapul de bucătărie suspendat deasupra chiuvetei exista un aparat de tăiat ouă fierte. (Bogdan nu știa cum se numește acesta, așa că i-a zis „tăietor“.) Rahatul ăla cu sârme pe care apeși ouăle și le tai felii. Ca pe niște șnițele. Oricum... (*Cine* are nevoie de așa ceva?) Și mai era și un ceainic. „Ne-au dotat cu tot felul de scule speciale, dar au uitat obiectul principal – măcar de lăsau un ibric în care să fierbi un ceai sau un ou.“ Radița îi explicase de ce lucrurile

stau așa de cum ajunseseră acolo, însă pe Bogdan nu-l mulțumise explicația femeii. De unde știa ea? Nici explicația că întreaga insulă Corfu, inclusiv localitatea Dassia unde erau cazați, fusese destinată în primul rând turiștilor din Europa de Vest, în majoritatea cazurilor englezi și olandezi, nu-i părea mai convingătoare.

– Unde-or fi atunci englezii ăia? întrebă el arătând cu degetul spre complexul de apartamente, toate pline numai cu sârbi.

Cum coborâseră din autocar, câțiva dintre colegii de drum se aruncaseră direct în piscină, iar gazda, un grec cocoșat de vârstă mijlocie, în ale cărui priviri Bogdan citise doar setea de bani, bani și iar bani, începuse să țipe și să-i alunge din apă. În sala pustie a restaurantului, călătorii năuci așteptaseră să li se înmâneze cheile, după care porniseră, ca niște pușcăriași încolonați, fiecare spre camera lui.

– Unde-s englezii ăia? repetă el proptindu-se de grătarul din cărămidă din sala de mese, în timp ce Radița ridica bagajele răsturnate pe gresie.

Își petrecu degetele peste grilajul grătarului și-i arătă că acestea erau curate.

– Țsta n-a mai fost folosit de luni de zile. Poate chiar de ani întregi.

Radița dădu din umeri.

– Păi, dacă nu le mai vin englezii... Nu vezi că nici bucătăria nu funcționează? Doar n-or să aprindă focul special pentru noi.

Radița ridică valiza mai mică și-i arătă lui, cu privirea, geamantanul mai mare.

– Probabil tot de aia nu avem voie nici în piscină, adăugă ea luând-o prima spre apartament.

„Poponari englezi“, repetă el în gând.

Pe terasă îl izbi briza caldă care cobora dinspre munte spre mare. Se simțea mirosul clorului din piscină. Bogdan dădu din cap, încrucișându-și mâinile pe piept. De ce naiba au mai venit aici? De ce o fi acceptat să plece în această călătorie, în plin sezon, lucru pe care el îl evitase toată viața? Chiar și atunci când încă mai lucra și

când era mult mai greu să-și aleagă perioada de concediu când i-ar fi convenit lui, evitase acest interval. „Căpitanul dat de Dumnezeu“¹, îi spuneau la muncă și notau în calendar zilele de concediu pe care le alegea el. *Căpitanul dat de Dumnezeu poate să meargă în concediu când dorește*. Ceea ce nu se putea însă era să obțină gradul de maior, dar Bogdan încetase să se gândească la lucrul acesta cu mult timp înainte de a se pensiona. Niciodată nu-l preocupaseră prea mult gradele militare. Avansarea la serviciu era moftul Radiței, iar ea era o femeie care aducea ghinion. Bogdan știa asta. Iată, chiar și acum – acea cafea amenința să-i strice întreaga zi. Cafeaua, soluția împotriva țăntarilor, clorul, tăietorul de ouă, ceainicul, englezii inexistenți, grecii cei lacomi, întreaga insulă prea apropiată de Albania – totul îi strica ziua.

Vacanța fusese ideea ei. I-a zis că simte neapărat nevoia să plece din Belgrad măcar pentru o săptămână. Și el a crezut-o, așa cum l-a crezut și pe Damir când i-a zis că Photoshopul schimbă aspectul oamenilor. Dar asta nu era adevărat: oamenii se schimbă singuri și se transformă în niște ciudați. Nu au nevoie de un program pe calculator pentru asta. „Dacă el și-a permis să facă vacanța acolo, atunci ne putem permite și noi“, își spusese el atunci, lăsând-o pe Radița să aleagă destinația. Și, bineînțeles, ea alesese marea. „Corfu, a zis ea, acolo unde înflorește lămâiul galben.“² Abia cu timpul a înțeles cât de speciali erau oamenii proveniți din ținuturile stâncoase. Nimic nu se putea compara cu modul de gândire al celor care și-au petrecut copilăria înconjurați doar de culoarea gri. Pietrele de pe dealurile golașe amenințau să se rostogolească peste oameni și să le umple măruntaiele ca în povestea caprei cu trei iezi, trăgându-i la fund. Bogdan nu credea că Radița ar fi atins fundul respectiv, pentru că el nu îi cunoștea limitele. Ceea ce-l speriasse și mai mult fusese faptul că

¹ Joc de cuvinte intraductibil: în limba sârbă, Bogdan = Bogom dan = Cel dat de Dumnezeu (n.trad.)

² Versurile imnului armatei sârbe, al „celor fără țară“, *Tamo daleko* – „Acolo departe“, pe care îl cântau toți soldații aliați în 1917 pe Frontul de la Salonic, în propriile limbi, dar încheind cu versul „Trăiască Serbia!“ (n.trad.)

nu-și imagina că ea ar putea avea vreo limită. În astfel de momente se întreba dacă toate lucrurile pe care le făceau împreună, toate planurile puse la punct cu mult timp în urmă, momentele în care erau mai apropiați sau mai distanți, când se îndepărtau unul de celălalt nu erau decât o bâjbăială dintr-un vis absurd.

Soluția pentru țăntari mirosea a lămâie. Acum și cafeaua avea aceeași aromă. Cam atât despre glorioasa insulă Corfu, care s-a dovedit a fi o minciună. De fapt, oamenii sunt o minciună, mirosurile mint, insulele sunt false, indiferent de greutatea muntelui pe care insula o duce în spate – o cocoasă înaltă care bloca soarele. Pantokrator. Cine i-o fi dat numele acesta unui deal? Suna ca un utilaj agricol. *Radița, mă duc la câmp să ar cu pantokratorul*.

Privirea lui Bogdan rămăsese fixată pe marea care se întindea la o jumătate de kilometru de complexul cu piscină. Mai departe, înspre Albania, aceasta strălucea în soare de parcă ar fi fost acoperită cu o folie de aluminiu, în timp ce plaja Dassia se profila în umbră. Bogdan nu avea chef să intre în golful unde apa era vâlurită de vânt; părea să fie rece, iar nisipul alb de pe fund putea să fie mișcător, gata să înghită un om cu totul. Dacă ar fi să-i dea crezare Radiței, prin locurile astea nimeni nu l-ar mai fi salvat pentru că, în ciuda tradiționalei prietenii dintre greci și sârbi, nimeni nu i-ar fi înțeles strigătul. El ar fi strigat „Ajutor!“, și nu „Help!“ sau „Hilfe!“. În cele din urmă, soarele va ieși din umbra Pantokratorului și va începe să ardă, iar Bogdan îi va propune Radiței să nu mai coboare pe plajă. De altfel, erau prea obosiți de la drum. Spre seară ar putea să facă o plimbare prin sătuc, însă nimic mai mult. El nu este genul de om modelat de stânci. Fiind născut la câmpie, a fost modelat de terenul fertil al regiunii Šumadija, ceea ce nu-l făcea nici mai deștept, nici mai puțin curajos decât alții. La începutul relației lor glumeau, zicând că diferența dintre ei îi va lega mai temeinic, că îi va ajuta să se completeze mai bine. Poate că acest lucru a și fost adevărat cândva, dar atunci când venea vorba despre visurile lor comune, pe Bogdan îl preocupa mai mult faptul că nu existau asemănări și potriviri între ei.

— În jumătate de oră trebuie să fim în sala de reuniuni, îi spuse Radița în timp ce sorbea cafeaua. O să vină reprezentanta agenției turistice să ne vorbească despre ofertele sejurului. Am văzut pe panou că sunt afișate niște excursii. Paxos, Antipaxos. Se merge și pe insula Vido. Poate...

— Poate sărim peste toată pălăvrăgeala aia, spuse Bogdan întorcându-se cu fața către mare.

Privirea îi alunecă pe panta muntelui, iar vântul îl lovi drept în față. Simți din nou presiunea în ochi ca pe o amenințare că un lucru ar fi putut să explodeze în el. Știa că ar fi fost inutil să se arate în dezacord cu ea. Intră în cameră ținându-și respirația ca să evite mirosurile neplăcute și se închise în baie ca să pună pe el ceva mai lejer. De cum Radița își termină cafeaua, coborâră amândoi la parter. Acolo, în jurul grătarului și a meselor goale, se adunaseră deja câțiva oaspeți, iar Radița recunoscuse printre ei și un cuplu care, în timpul călătoriei de la Belgrad la Corfu, stătuse vizavi de ei. În timpul unei pauze, pe la Predejane, ea schimbase câteva cuvinte cu aceștia, în timp ce Bogdan se ușura în toaleta motelului. După ce autocarul părăsise parcare, i-a făcut cunoștință cu cei doi, Tania și Zoran Simović, care, la rândul lor, mergeau la Dassia. Și domnul respectiv era cadru militar pensionat, la fel ca și Bogdan.

— Foarte frumos, spusese el închizându-și ochii ca să evite senzația de greață.

Acum, stând printre turiștii obosiți de călătorie, care așteptau să apară ghidul de la agenție, înțelese că acesta era un prim semn: avertismentul că trebuia să fi rămas acasă. Nu se prinsese de acesta la timp și acum se dovedea a fi mult prea târziu. Radița deja sporovăia cu acel Zoran și cu doamna lui mult mai tânără, făcându-i lui Bogdan semn să li se alăture. El dădu din mână, așezându-se la o altă masă, situată undeva în mijlocul încăperii, la o distanță apreciabilă de aceștia. Radița i se alătură, aducând cu ea și o hartă a insulei Corfu primită de la noile cunoștințe.

— Ciufut mai ești și tu..., spuse ea ridicând cu un gest amenințător geanta. Sunt cazați în apartamentul alăturat. O să-i tot întâlnim săptămâna asta. Și de ce, mă rog, nu te relaxezi și tu puțin? Nu de asta am venit?

— Nu, nu de asta am venit, răspunse Bogdan, știind că așa o va face să tacă.

Se uită cu atenție la geanta ei care i se păruse dintotdeauna că seamănă cu un câine urât și prost dresat, pregătit mereu să se pună pe lătrat. Geanta respectivă avea un bot recalcitrant și, de fiecare dată când Radița îi deschidea fâlcile metalice, pe Bogdan îl apuca spaima că pe acolo va fășni toată amărăciunea pe care proprietara ei o strânsese de-a lungul timpului în interiorul ei întunecat. În spatele grimasei aceleia batjocoritoare, secretele pe care geanta le ascundea rămăseseră în siguranță.

De cum își făcu apariția, reprezentanta agenției turistice cuceră publicul cu tenul ei măsliniu și cu zâmbetul luminos, așa că întârzierea de o jumătate de oră îi fu iertată pe loc. Se așezară cu toții la mese, în grupuri, de parcă s-ar fi pregătit pentru o sesiune de întrebări și răspunsuri, iar frumoasa domnișoară bronzată își începu povestea despre insulă, despre atracțiile acesteia, despre faimosul scriitor englez care trăise în apropiere și care descrisese frumusețile zonei mediteraneene, despre cetățile care meritau vizitate, despre casa de vacanță a împărătesei austriece Sissi, despre măslini și despre iernile ploioase, despre punctul cel mai înalt de pe insulă și despre puternicul transmițător RTV aflat acolo. Vorbi despre vizita pe insula Vido care fusese planificată de Vidovdan¹, dar și despre cea

¹ Vidovdan (ziua Sfântului Vitus) – sărbătoarea Sfântului Vitus, celebrată pe 15 iunie. Dacă, la fel ca și în anumite părți ale Bisericii Răsăritene, este utilizat calendarul iulian, ziua sărbătorii corespunde datei de 28 iunie din calendarul gregorian. Ca urmare a mișcărilor panslave, ziua Sfântului Vitus a căpătat o însemnătate specială, națională, sub numele slav de Vidovdan. Începând cu secolul al XIX-lea, în această zi a fost organizată la Bratislava o adunare comună a reprezentanților tuturor slavilor de pe teritoriul Imperiului Austro-Ungar. (n.trad.)

la Mormântul Albastru... După doar câteva minute de prezentare, Bogdan încetase să o mai asculte. Un grup de tineri stătea la masa de alături, sporovăind. El își întoarse iritat capul într-o parte.

– Auzi ce tâmpenii vorbesc ăștia?

Radița, care studia harta insulei, îi răspuse:

– Nu. Ce?

– Spun că Vidovdan vine de la insula Vido.

Ea ridică privirea, clipind.

– Atunci a fost declarată Constituția aceea, nu?

Și din nou aceeași senzație: globul ocular se umplea cu aer, de parcă ar fi urmat să explodeze. Cei din jur puneau tot felul de întrebări: Cât se face până în orașul Corfu? Care era programul autobuzului local? Va fi timp suficient și pentru shopping? Unde se mănâncă bine în Dassia? Cât ar costa pe zi o mașină de închiriat?... În tot acest timp, Bogdan încerca să inventeze ceva care i-ar fi putut atrage atenția domnișoarei ghid asupra lui – poate ar fi putut să pună niște întrebări mai incomode, cum ar fi: „Și ce comision primiți pentru recomandarea unui restaurant, aici, pe insulă?” –, însă, în tot acest timp, el o simțea pe Radița alături, aplecată asupra hărții de parcă ar fi studiat harta unei comori pierdute de pe care lipsea punctul esențial, marcat cu X. Ce mare mister o mai fi și ăsta, un deal care se ridica din mare, înconjurat de o șosea? Nici măcar nu aveai cum să te rătăcești. Oriîncotro ai fi plecat, ai fi ajuns tot în același punct. De ce acceptase Radița harta aceea? De parcă ei nu s-ar fi putut descurca și singuri, printre măslini și chiparoși. Regula numărul unu: te orientezi după repere clare. Iar aici lucrul acesta era simplu. Ar fi imposibil să nu te descurci. Reperele erau de asemenea dimensiuni încât puneau în umbră întregul golf.

– Se poate ajunge cu mașina la Pantokrator?

Bogdan nu pricepuse imediat că Radița fusese cea care adresase întrebarea, punând degetul arătător pe punctul cotei din vârful muntelui.

– Cine zice că o să închiriem o mașină? îi șopti el. Și chiar dacă am închiria-o, tot n-am de gând să mă cațăr până acolo.

Ca să-l facă să tacă, femeia își așeză mâna peste a lui.

– Închirierea unui autoturism este acceptabilă, spuse ghidul, dar dacă doriți să explorați insula mai detaliat, în niciun caz nu trebuie închiriate scuterele, pentru că acestea nu sunt suficient de puternice și pot ceda la urcuș. Iar ca să coborâți de acolo, de sus, până la plajă, riscați să vă răniți picioarele, chiar dacă e pantă.

Cineva interveni spunând că se puteau arunca de acolo direct în mare, și cu toții izbucniră în râs.

Bogdan își trase mâna de sub cea a Radiței, luă harta insulei Corfu și, împăturind-o atent, o puse în buzunarul de la cămașă. Femeia strânse din buze.

– Atunci mergem pe insula Vido, spuse ea și se ridică atât de brusc încât răsturnă scaunul pe care stătuse.

– O să trec și numele noastre pe lista pentru excursia de mâine.

Bogdan rămase printre turiștii care se uitau la el de parcă ar fi greșit cu ceva, și simți din nou cum îi explodează capul.

În momentul în care își reveni, se afla pe o pajiște întretăiată de un șanț de beton, din care ieșeau niște capete ca de furnici. Se uită împrejur și zări niște fețe tinere speriate, dar și curioase, iar printre acestea una care ieșea în evidență. Ceva în privirea aceea îl îngrijoră pe Bogdan, dar se gândi doar că aceasta i se păruse stranie din cauza soarelui strălucitor care îi paraliza privirea și a mirosului puternic de pământ proaspăt arat și răscolit. Era prea devreme pentru a-și forma o părere definitivă: chiar și după o lună, toate furnicile seamănă între ele.

– Aici, își auzi el propriul glas.

– În spatele zidului.

Și toate furnicile, în afară de cea care continua să-l privească, îl ascultară. Bogdan își întoarse capul brusc, încercând să se apere. Ridică privirea și o observă pe Radița aplecată deasupra lui, în timp

ce Zoran Simović, ofițerul din autocar, îi ținea o palmă pe frunte și încerca să-i deschidă pleoapele cu degetul mare și arătătorul, verificându-i pupilele, ca și cum ar fi consultat un nebun.

– N-aș zice că e insolație. Poate că s-a deshidratat sau i-o fi scăzut tensiunea. Aveți cumva niște cafea... un pic îndulcită...?

Bogdan clipi ca să se elibereze de degetele străine. Se ridică în capul oaselor și își dădu seama că se afla pe patul din cameră. Lângă acesta fusese așezat geamantanul lui, deschis, plin cu chiloți, șosete, lame de ras, medicamente, conserve cu pateu de ficat și cu pungile cu paste pe care le luaseră ca să facă economie la mâncare. Chiar era necesar ca vecinul din camera de vizavi să vadă toate astea? În primul rând, de ce i-a permis Radița să intre la ei?

– Dumneavoastră nu ziceați cumva că sunteți cadru militar? întrebă Bogdan lovind cu palma în geamantanul care se închise cu zgomot.

– Nu cumva v-au învățat la Academie și cum să acordați primul ajutor?

Radița se apropie cu o ceșcuță de cafea încălzită.

– Dacă aveam chef să beau cafea, aș fi băut-o de dimineață, zise el împingând tava.

Ceșcuța tremură în mâinile femeii.

– Nu înțeleg ce căutați dumneavoastră aici, îi spuse tipului băgăreț.

– Sunt cadru militar și, da, la Academie ne-au învățat cum să oferim primul ajutor. De aceea se și numește Academia de Medicină Militară. Și mă aflu aici pentru că v-ați pierdut cunoștința în sala de mese, iar soția dumneavoastră m-a rugat s-o ajut.

Bogdan clipi:

– Și ce specialitate aveți?

– Endocrinologie.

Bogdan strâmbă din nas și luă din mâna Radiței ceașca de cafea, care mirosea în continuare a insecticid.

– Chiar și bunică-mea mi-ar fi recomandat cafea îndulcită.

Radița se pregăti să spună ceva, însă în fața ușii deschise își făcură apariția soția doctorului și proprietarul apartamentului.

– Încerc să-i explic că musafirul nu se simte bine, însă el nici nu vrea să audă de ambulanță.

Doctorul se îndepărtă de Bogdan.

– Nici nu este nevoie de ambulanță, dar dacă gazda noastră are vreo babă care să-mi descante...

Tania dădu din umeri, confuză, în timp ce grecul mormăia ceva pe limba lui. Bogdan îi făcu semn să plece, iar acesta se îndepărtă cu pași grăbiți, mulțumit că nu va fi nevoie de o intervenție medicală mai serioasă.

Tania închise ușa în urma ei.

– Nu înțeleg.

Bogdan simți cum îi cedează presiunea din cap.

– Soțul dumneavoastră tocmai a folosit tehnica de respirație gură-la-gură și pot să vă spun că ați nimerit-o bine. Sărutările lui te trezesc din morți.

Toate persoanele aflate în cameră rămăseseră pentru un moment mute, după care endocrinologul izbucni în râs:

– Se pare că va fi o vacanță interesantă.

Îi întinse mâna lui Bogdan, care o acceptă cam fără vlagă, nu după cutumele pe care le impunea armata.

– De lucrul acesta se bucură doar cei care se așteaptă ca vacanța să fie excitantă, răspunse el privind-o pe Radița.

Aceasta îi aruncă o privire Taniei, iar Tania soțului ei, care, la rândul lui, o aținti asupra ceștii de cafea de pe noptieră, băută pe jumătate.

– Ați observat ce miros ciudat are cafeaua? întrebă doctorul Zoran.

În acea primă zi, Bogdan și Radița nu se duseră la plajă, nici măcar ca să vadă golful de aproape, și nici nu coborâră pe promenadă. Rămaseră pe terasa întinsă care înconjura complexul, privind cerul albastru de deasupra lor. Radița oftă de câteva ori, făcându-l pe Bogdan